

SIIAD EESTI RANNIKUMERES

Aare Verliin
TÜ Eesti Mereinstituut

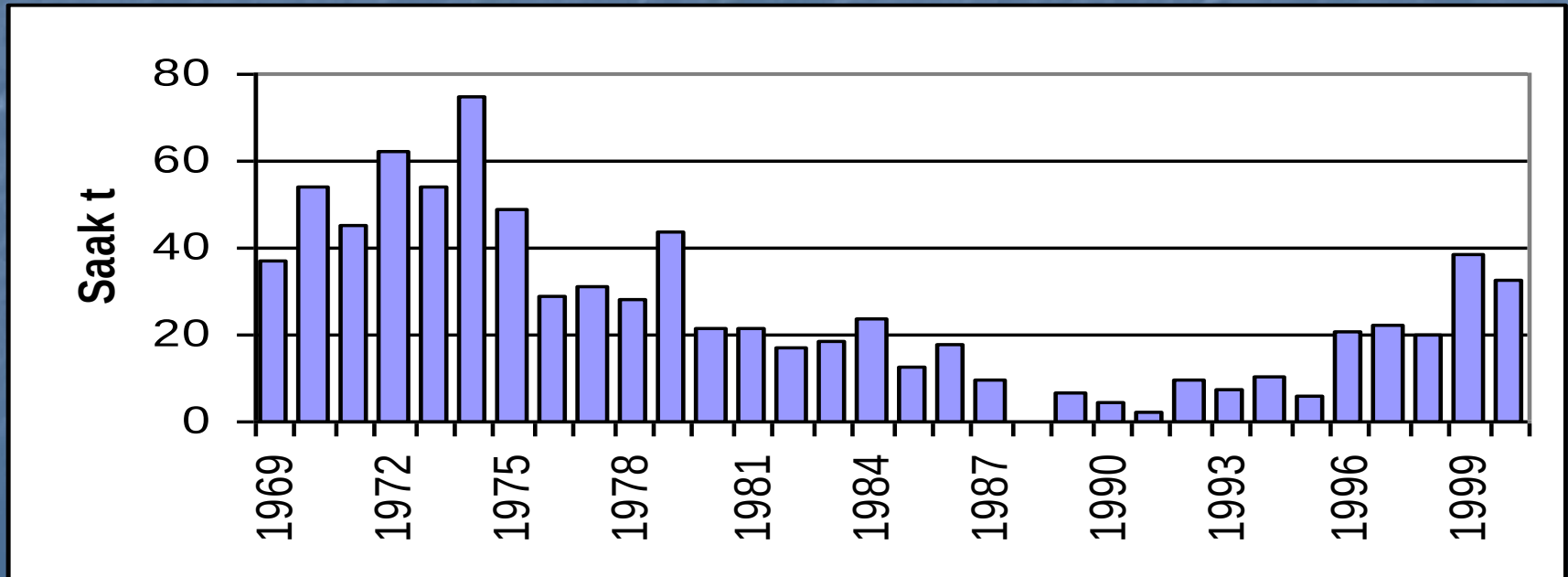
SAAKIDE DÜNAAMIKA

- Eesti merevetes suurimad saagid **1951-1955**
(keskmiselt **200 t** aastas; 1952 isegi **280 t**)
- Kapronvõrkude kasutuselevõtt
- 50-ndate teisel poolel algas saakide langus

SAAKIDE DÜNAAMIKA

- 60-70-ndatel langus jätkus
- Eutrofeerumine: koelmute kadumine
- 1980-ndatel hääbusid Väinamere siiakarjad

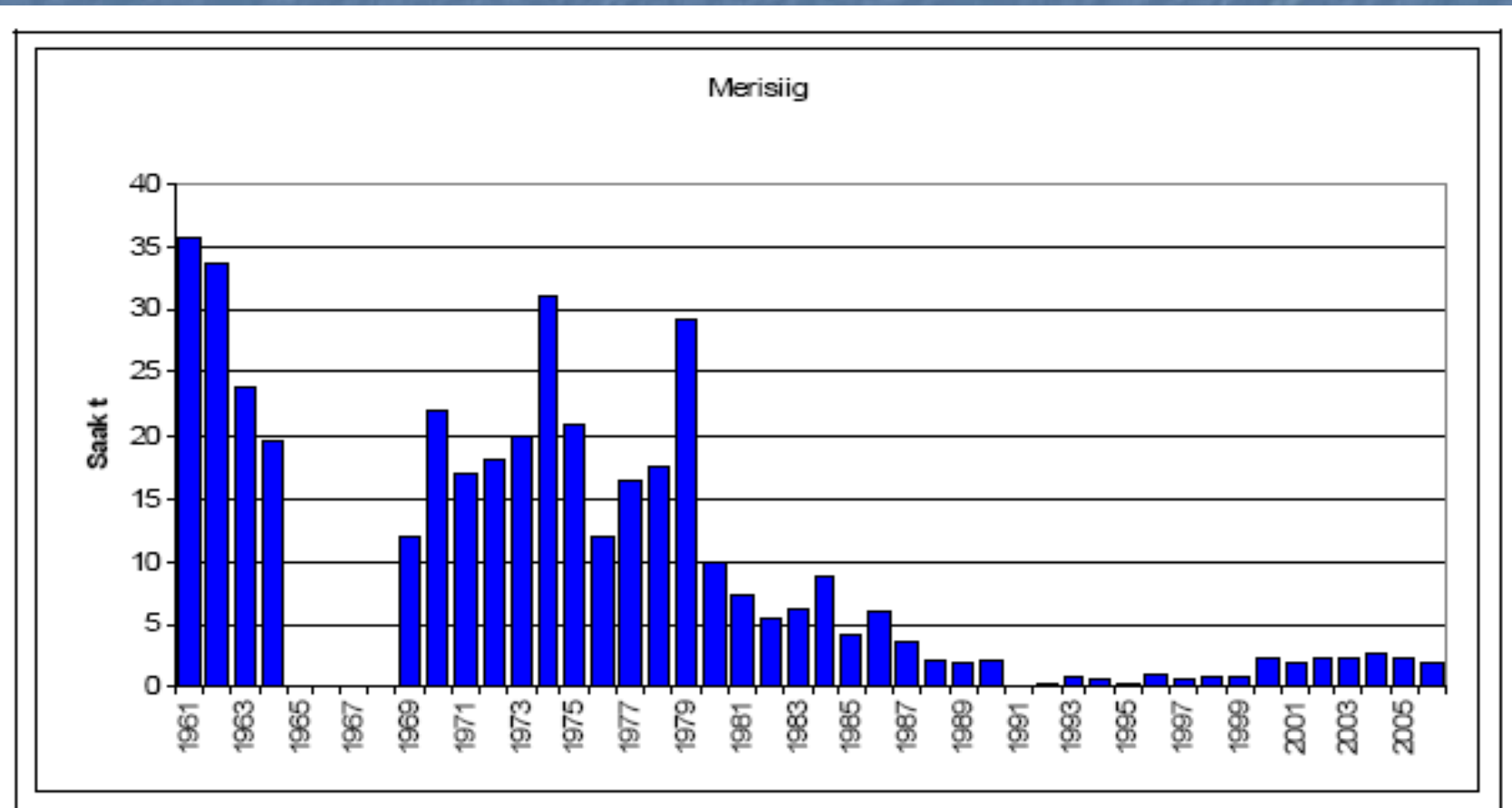
(Joonis: Vetemaa, Eero & Järv, 2002)

SAAKIDE DÜNAAMIKA

(Väinameri)

(Saat & Eschbaum, 2002 + hilisemad andmed)

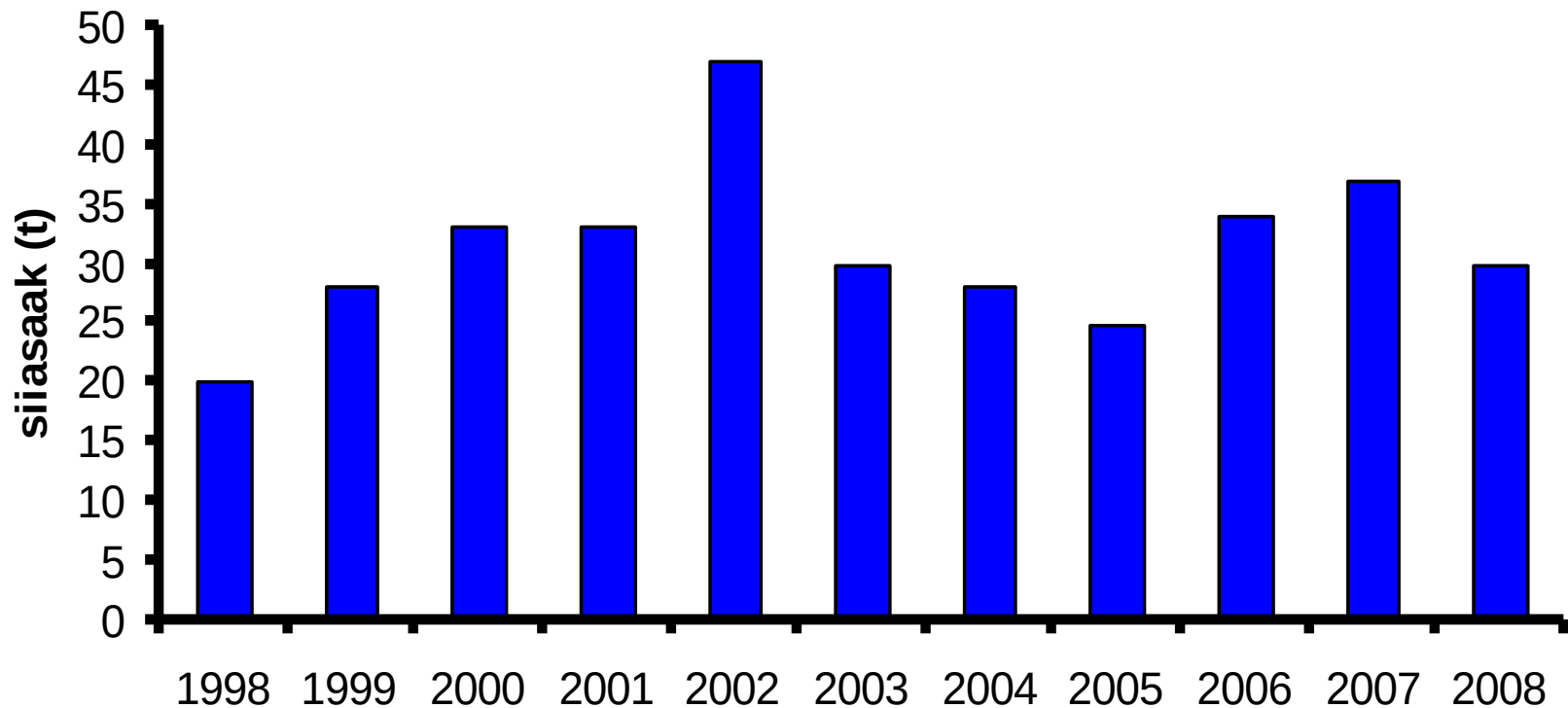

Joonis 11. Siiasaak Väinamerest 1961-2006 (t)

SAAKIDE DÜNAAMIKA

viimasel kümnendil (ametlik statistika)

Eesti siiasaagid 1998-2008

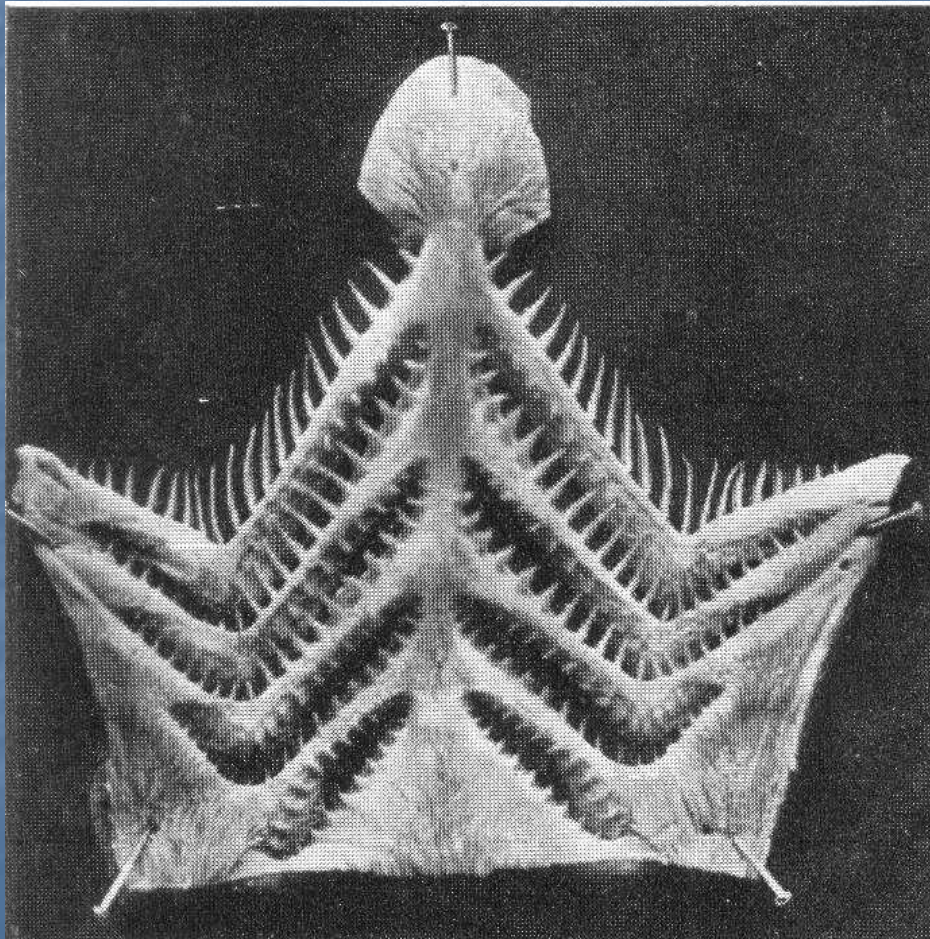

SAAKIDE DÜNAAMIKA

viimasel kümnendil

- Üldsaak aastas keskmiselt 30 t piires
- Üle 70% Soome lahest (22-25 t)
- Väinameri ja Liivi laht:
kummastki 1-3 t aastas

SIIAVORMIDE ERISTAMINE

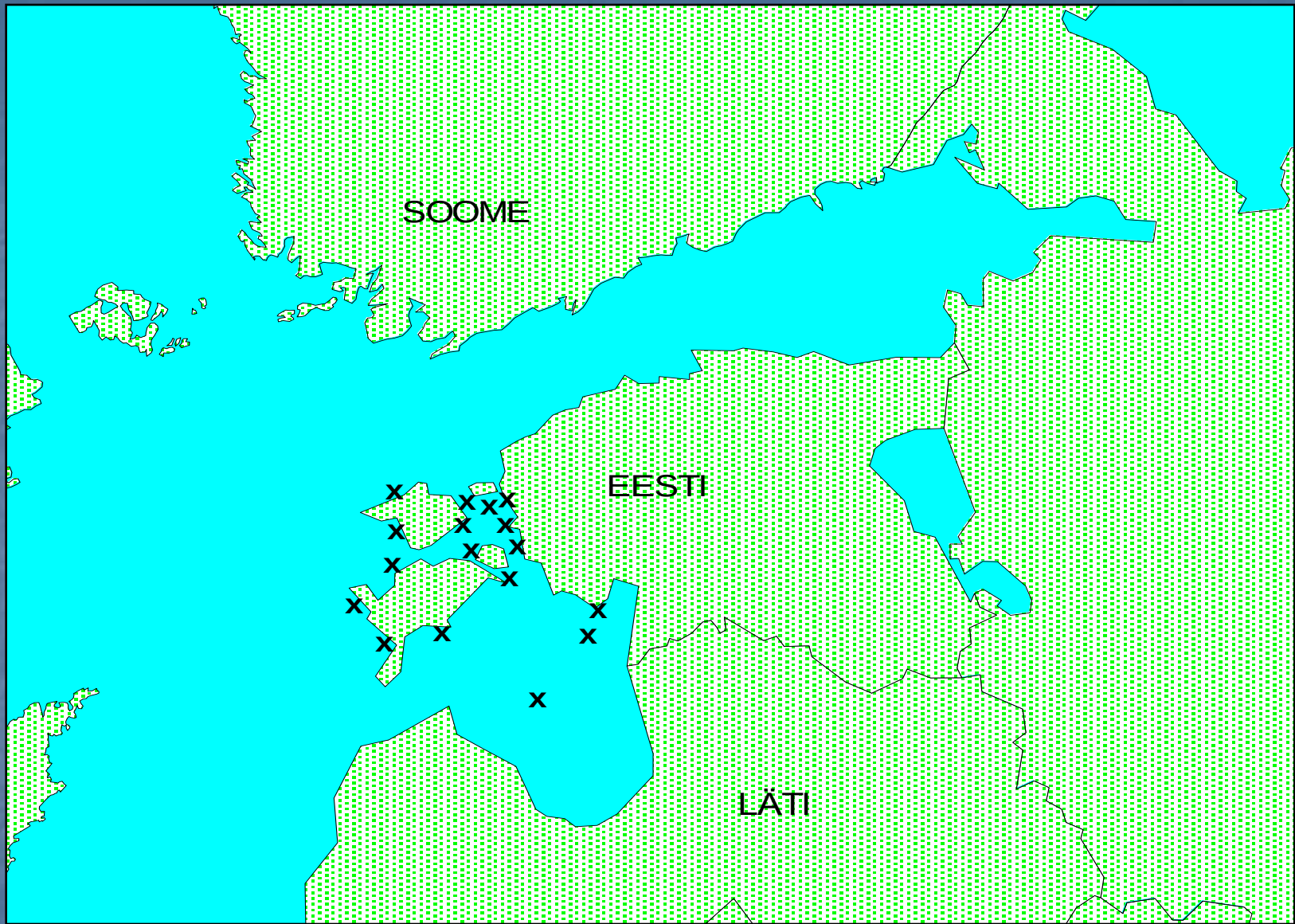
- Lõpusepiide arv
esimesel
vasakul
lõpusekaarel

SIIAVORMIDE ERISTAMINE

- Eesti rannikuvetes vähemalt 4 siiavormi
- Kudemisalad erinevad: meres või jõgedes
- Erinevad kasvukiirused ja viljakus

Hõredapiiline mereskudev siig

- Keskmiselt 22-23 piid
- Koeb hilissügisel madalates varjatud lahtedes
- Mitmed karjad tänaseks hääbunud (Saaremaa kagurannik; Haapsalu laht?)
- Elujõuliseim Ruhnu populatsioon
- Koeb veel ka Vilsandi ümbruses, Hiiumaa laidude piirkonnas, Soome lahes

Hõredapiilise mereskudeva siia peamised kudealad Eesti vetes
varasematel andmetel (Сырмыс, 1967)

Pärnu jõe hõredapiiline siirdesiig

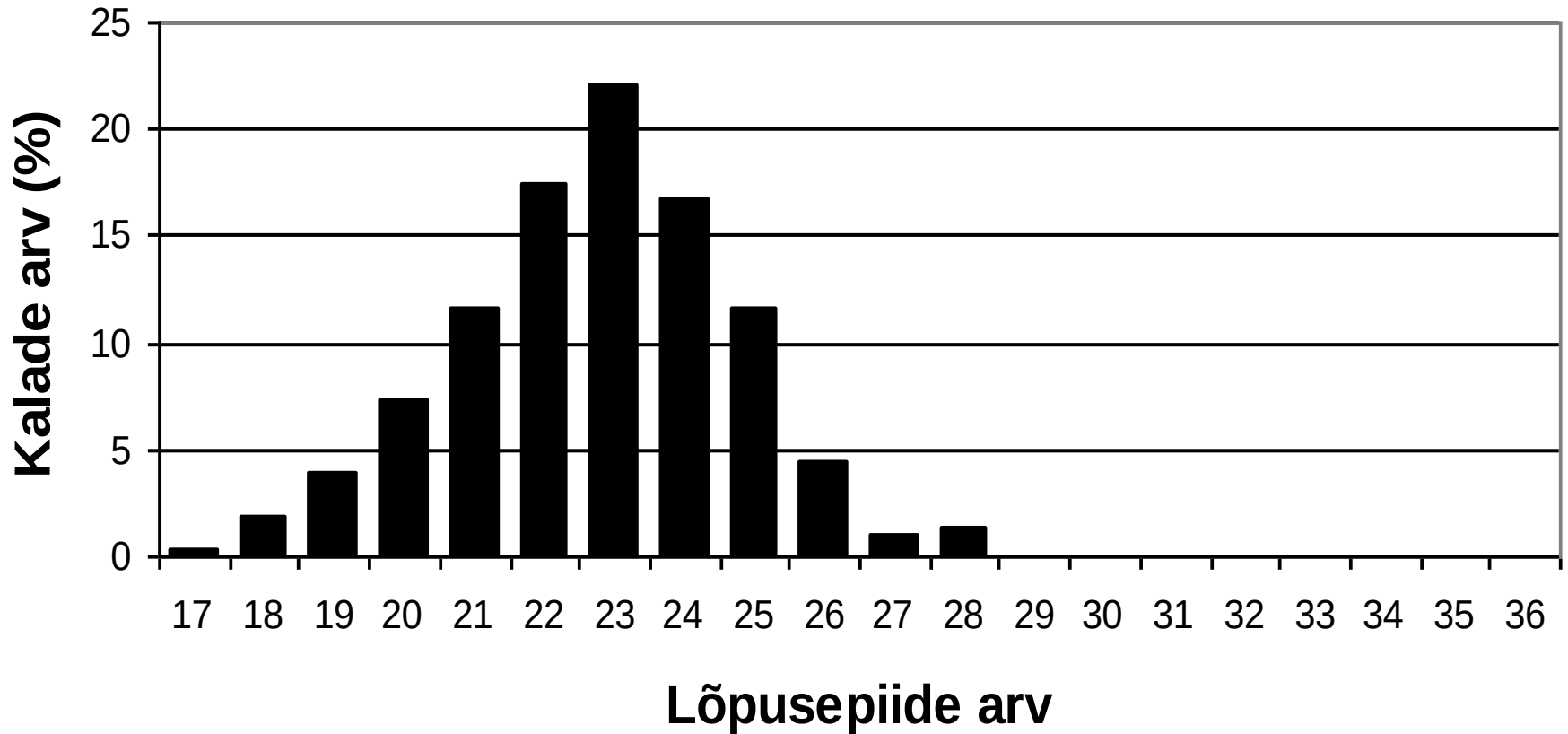
- Keskmiselt 24-25 piid
- Koeb oktoobris Pärnu jões Sindi tammist allavoolu
- Kunstlik taastootmine (~40 000 noorkala aastas)

Soome lahe tihedamapiiline siig

- Keskmiselt 29-31 piid
- Pärineb Soome jõgedest ja kasvandustest
- Eesti vetes toitumisalad, kudemisvalmis kalad rändavad tagasi Soome
- Moodustab enamuse saakidest, eriti Soome lahes

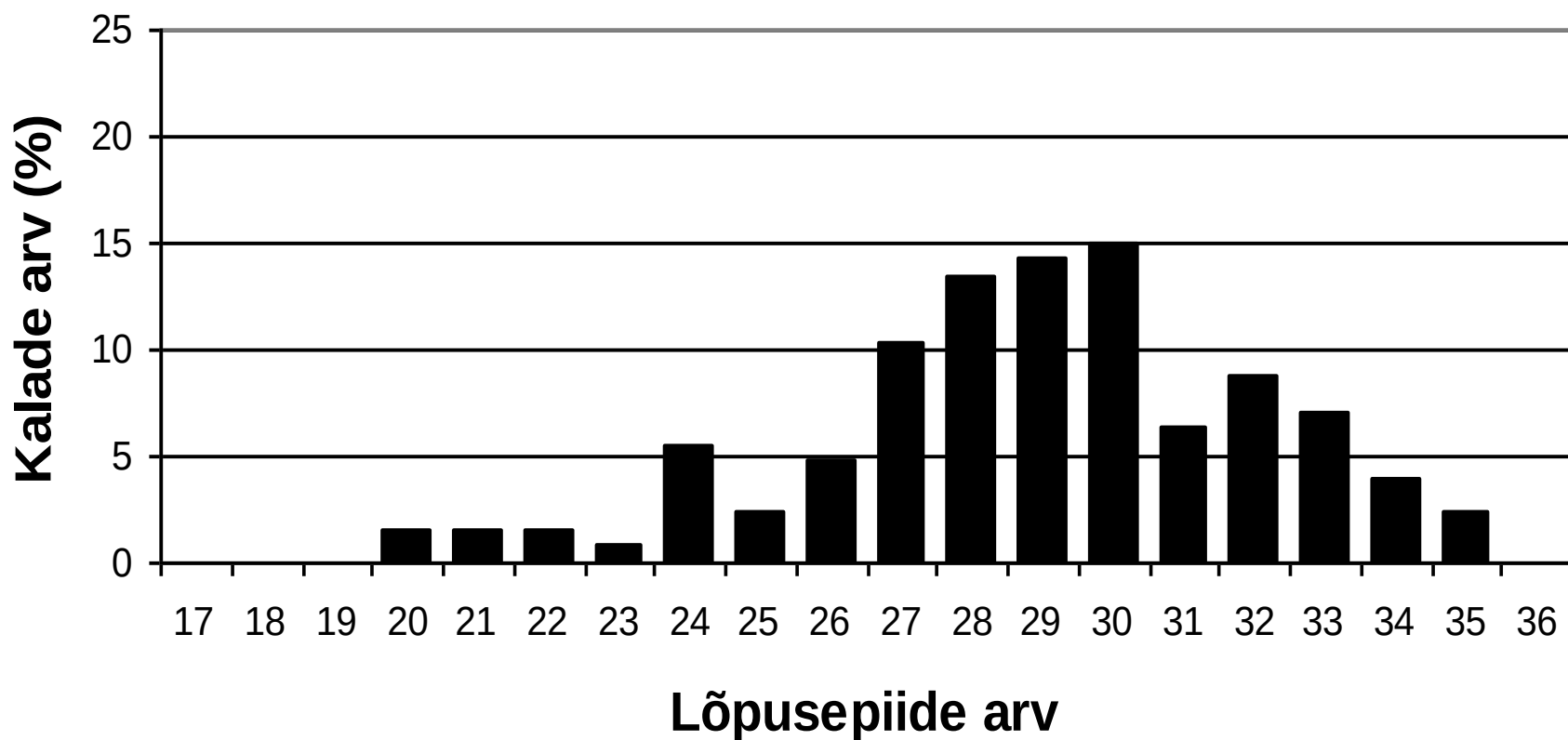
Hõredapiiline mereskudev siig

Saaremaa läänerannik (1970) (Sõrmus, avaldamata andmed)

Hõredapiilised ja tihedamapiilised siiad

Saaremaa lääne- ja looderannik (1999-2002)

Liivi lahe tihedamapiiline siig

- Keskmiselt 33-34 piid
- Esineb vaid Liivi lahes
- Pärineb ilmselt Läti jõgedest

Siigade asustamine

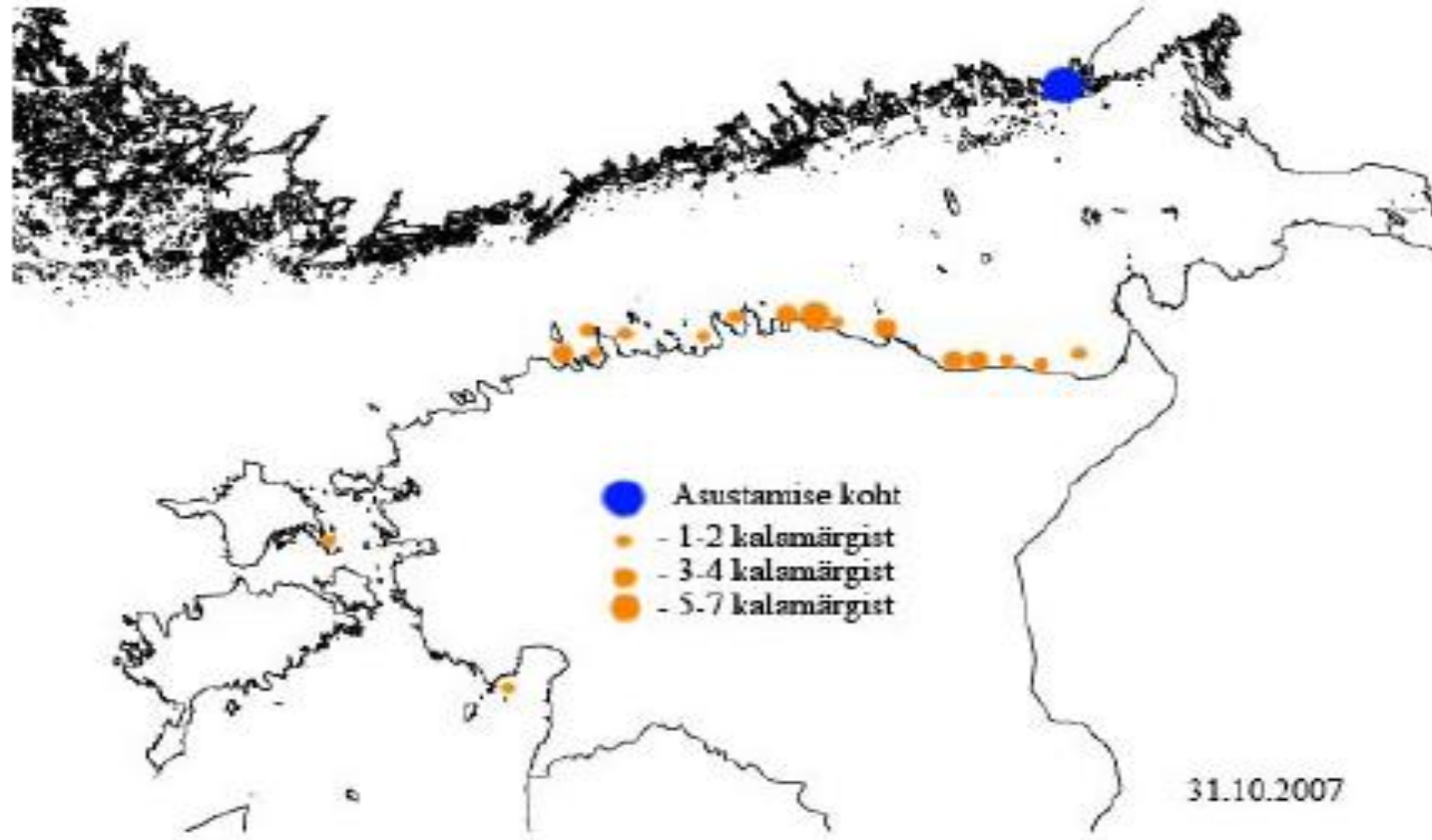
- Pikka aega asustati vaid äsjakoorunud vastseid
- 1981-1990: samasuviseid noorkalu (50-150 tuhat aastas) Saaremaa ümbrusse
- 90-ndad: 10-50 tuhat samasuvist (põhiliselt Väinamerre)
- Asustamine lõppes 2000-ndate alguses
- Pärnu jõgi: ~20-40 tuhat noorkala aastas

Asustamine Soomes

- Soome lahte: ~0,5-1 miljon noorkala
+ paar miljonit vastset
- Põhjalahte 6-10 miljonit noorkala
+ paarkümmend miljonit vastset

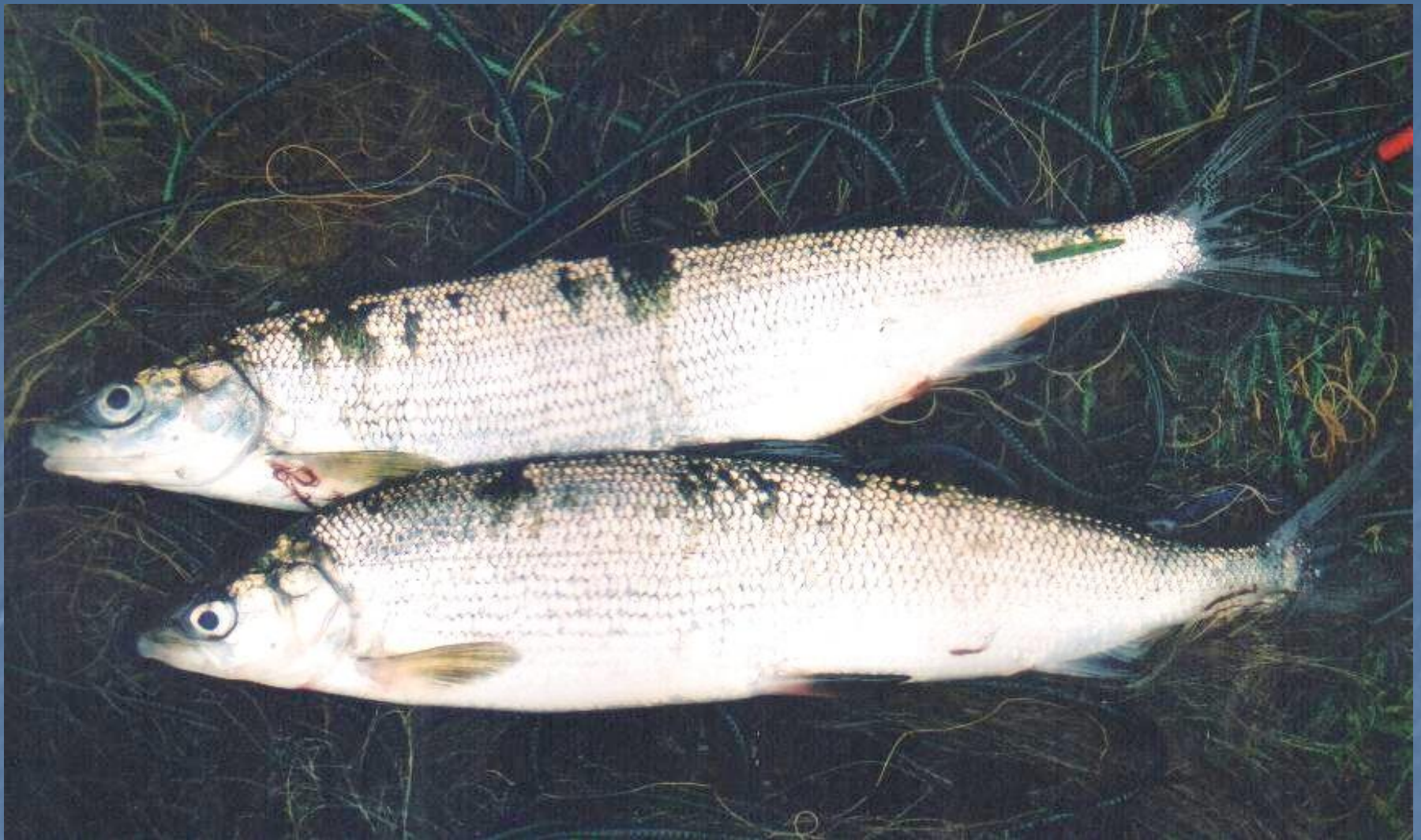
Soome siirdesiia ränded (Klaas, 2007)

2004-2006 Soome lahte asustatud siigade taaspüügid

Mida teha?

- Põhiline kaitsta säilinud kohalikke mereskudevaid karju kudemisaladel
- Tulevikus taastada mereskudeva siia taastootmine – aga mitte populatsioone segades
- Pärnu jõgi – lammutada Sindi tamm
- Noorkalade asustamine Pärnu jõkke

Tänan kuulamast!